

JAVNI

Landsfelagið
evnaveikum at bata

Javni mótmælir

Føroya Løgting
Tinghúsið,
att. lógtingsformaðurin
100 Tórshavn

Til Ólavsøkingsetuna 1992.
Mótmælisskriv!

Landsfelagið JAVNI sær seg noytt til harðliga at mótmæla nøkrum av tí, sum er farið fram búskapar- og umsitingarlaga á tí sosiala økinum, óivað orsakað av teim figgarligu trøngu tíðum.

Vit mótmæla:

at – játtanin til Andveikraværdina, ið varð samtykt av lögtinginum, nú verður skerd av landsstýrinum. Úrslitið av hesum er m.a., at evnaveik, sum í fleiri ár hava biðað eftir tilboðum í Runavík, framvegis mugu biða. Hølini eru fingin til vega, men við nevndu skerjingum er eingin peningur til rakstur.

at – Løgtingið hevur samtykt at leggja Andveikraværdina undir Almannastovu uttan at JAVNI (foreldrafelag) er eftirspurt ella hoyrt. JAVNI ætlar sær ikki at leggja se út í, hvussu innari bygningur landsins verður skipaður, men tá so týðandi broytingar verða framdar, eigur brúkarin at verða hoyrdur.

at – stuðultiltøk so sum Daljansstova í Vágum og stuðulstovan í Leirvík verða tikin av, meðan onnur tiltøk eru skerd ella mugu liva við höttanini, hóast stórir tørvur er á arbeiðs- og stovnsplássum fyri evnaveik og onnur brekað kring landið.

at stovnamir undir Andveikraværdini eru so nógv skerd, at neyðugt er at senda brúðkaramar heim partar av árinum fyri at fáa endarnar at røkka saman figgarliga, hóast mong heim eru so mikið illa fyri vegna heilsu- ella ellisbreyt, at ógjørligt er at taka hesi «vaksnu» børn teirra heim.

Nevndu dømi bera vitni um, at neyðugt fyrilit vantar tá ið hugsað verður um, hvønn tiltøkini raka.

Tað er demokratisk siðvenja at hoyra allar partar í einum álvarsmáli og/ella kunna partarnar áðrenn bindandi avgerðir verða tiknar.

Somuleiðis er tað demokratisk siðvenja, at geva pláss fyri teim evnaveiku í ringum tíðum. Tey hava rætt til eitt lív við virðiligum innihaldi, men karmarnir mugu tit játta.

Minnist til, at tað eru ikki tey evnaveiku, sum hava ella fara at fara landið út í búskaparligt ófóri. Verður sent í tí treysti, at skeivleikarnir vera fingin í rætt lag, so at tey menniskju, ið er evnaveik, ikki verða skerd meira enn gott er.

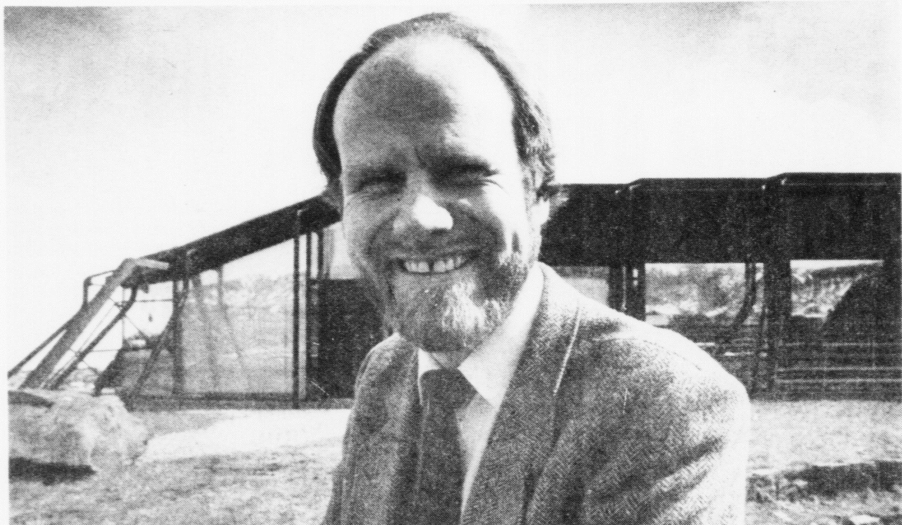
Virðingarmest

f. nevndina
Jens Jensen, formaður

Blindaðstovnur Føroya

hevur opið mánadag – friggjadag kl. 9–16.
Telefonir: 18222 og 19288.

Om kunst og Sosialurin

Tysdag 28.juli stod det eit intervju med meg í Sosialurin. Det undra meg litt. Dagen før fekk eg rett nok ein telefon frá ein journalist. Han ville vite kven som hadde med Olsokutstillinga í Nordens Hus á gjere. Det fortalte eg vedkomande, og eg la til nokre personlege meininger om Olsokutstillingane. Det verka som han samla inn eindell bakgrunnsinformasjon frá ulikt hald om utstillinga. Eg fekk aldri vite at det var tale om eit intervju. For det aller meste er eg heilt korrekt gjengitt. Men hadde eg visst at han ville bruke det eg sa som sjølv hovudoppslaget i denne kunst-»debatten«, hadde eg sjølv sagt lagt vekt på å seie meir om heilskapen. La meg derfor få presisere eindell ting:

Tolerante profesjonelle

Eg meiner at det er flott gjort av dei profesjonelle (i denne samanhengen dei som har årelang utdanning på kunstskeolar) at dei stiller opp saman med amatørane. Det tener dei profesjonelle færøyske kunstnarane til ære, og er faktisk noko sjeldant i nordisk samanheng. På same måte som dei fleste av oss respekterer at ein elektriskar med godkjent fagbrev stort sett er ein betre elektriskar enn ein utan fagbrev, bør vi ha same respekt for kunstnarane som faktisk har lang profesjonell utdanning. Innanfor kunsten på Færøyan finst det i tillegg nokre gode sjølvlarere.

Det er 170 kunstverk av 70 forskjellige personar med i utstillinga í år. Det

skulle jo tyde på at det er fleire enn "dei same som breiar seg ut overalt og alltid"?

Førstesideoppslaget

Førstesideoppslaget med overskrifta "Førøyska iista-eliten: Einarædi á ólavsøkuframsyning" er det ikkje dekning for i noko av det som kjem inne i avisa. Eg sit med ein sterk mistanke om at det er "Kettu-AIDS-komplekset" som har herja den journalisten som har laga førstesideoppslaget. Det er nemleg ingen samanheng mellom den stori sett gode journalistikken inne i avisa og det uintelligente roter som ofte kjem fram i såkalla topp-oppslag på førstesida.

Solid breidde

Eg er imponert over breidde i det færøyske kunstlivet, både når det gjeld dei med utdanning og dei sjølvlarere eller med kveldsskoleundervisning under dei mange dyktige lærarane i kunsthøgskulen. Eg har også mykje godt å seie om kvaliteten. Og få ting gleder meg meir enn å sjå eit nytt namn, ungt eller gamalt på ei utstilling, i ein konsert eller på ein teaterscene.

Ei god utstilling

Einkvar vaken lesar vil sjå at det siste svaret mitt umogleg kan vere svar på spørsmålet avisa trykker like før. Her må journalisten og eg ha snakka forbi kvarandre. Det er ikkje alltid like lett å få med seg alt i travle formiddagstimar. Hadde eg oppfatta spørsmålet om eg synest det er viktig at unge kunstnarar får ein sjanse,

hadde eg svart omlag som følgjer: »Ja, det har mykje å seie å gi dei unge ein sjanse, og her er eg glad for at Olsokutstillinga i Nordens Hus gir rom for så mange og at både amatørar og profesjonelle kan styrke kvarandre med å vere i same miljøet og i same utstillingsromet. Når det gjeld utstillinga i år, er eg også glad for å kunne seie at den er allsidig, spennande, nyskapande og i det heile tatt ei verkeleg god utstilling. Eg trur det er ein veldig fin inspirasjon for dei unge å kome fram på ei slik utstilling.«

Hjelp til å vurdere prisen

Så til dei meir kritiske haldningane mine til færøysk amatørkunst. Denne kritikken dreier seg utelukkande om eitt punkt: prisen. Mange amatørar, eg har aldri sagt alle, har ein tendens til å sette prisen for høgt i forhold til kvaliteten. Det kan dessverre ofte virke som om ein ser på prisen til dei profesjonelle og så slår av litt på kvadratmeterprisen. Dette er eit problem mest for dei sjølvne. Men det kjem ein stad mellom 2500 og 5000 menneske til Olsok-utstillinga, noko avhengig av veret og kor mange dagar utstillinga er open. Det eg gjerne vil unngå er at folk ser på kunsten på veggene og dannar seg ei meiningsomden, så ser dei i katalogen og blir sjokkert over prisen og så seier dei til seg sjølvne eller andre at denne amatørane må ha fullstendig storehøysvinn. Det er betre at to-tre personar seier dette til kunstnaren på førehand enn at to-tre

tusen skal seie det til seg sjølvne eller til andre etterpå. Eg skulle gjerne sett at Listafelagið hadde kapasitet til å kunne rettlege den enkelte amatørkunstnar om kva som bør vere rimelig prisnivå på kunstverket. Men dette vil ta tid, og eg veit dette er eit følsomt område. Poenget mitt, som eg hadde fått klart fram i "intervjuet" om eg hadde visst at eg blei intervjuet, er at det vil vere til det beste for kunstnaren sjølv om han eller ho får ei slik rettlegging.

Kunst eller ikkje

Det finst ikkje noko universalsvar på dette spørsmålet. Men vi kan vel trygt vere samde om at vi skal vere glade for at dei profesjonelle kunstnarane på Færøyan er så hjelpsame og tolerante i forhold til alle kunstinteresserte og amatørkunstnarar som dei er. Det er dette ofte imponerende samspelet mellom godt utdanna talentfulle kunstnarar, ein solid innkjøpstradisjon i bankar og det offentlege, eit vakent publikum, solid nyrekrutering og offentlig ordskifte som skapar eit levande kunstmiljø. Og i dette miljøet, som i dei fleste andre fagmiljø, er solid utdanning den beste investering for framtida.

Utstillinga er open til søndag 2.august kl 1800. Velkomen til utstillinga i Nordens Hus!

Beste helsing
Jan Kløvstad